

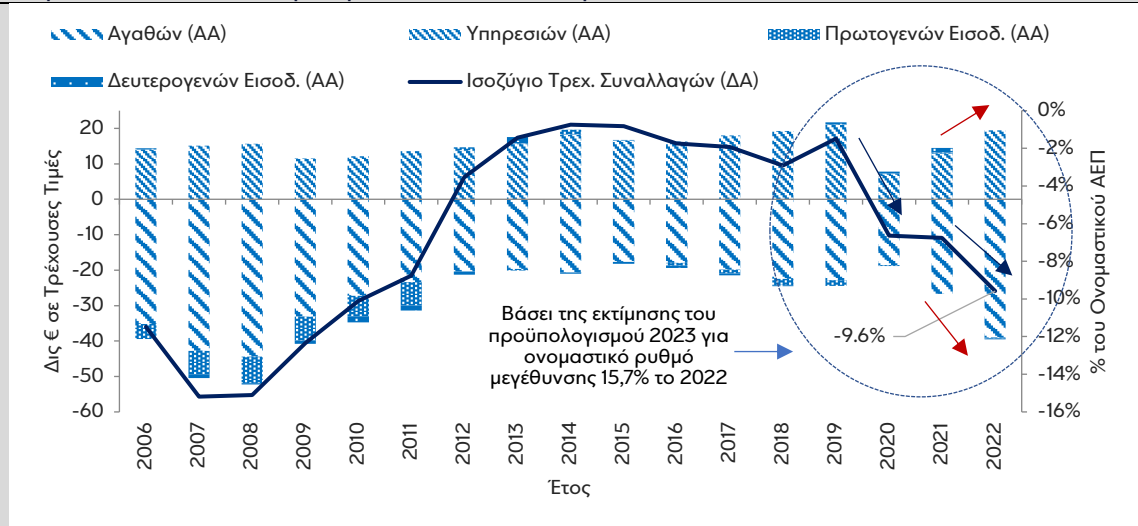
7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

23 Φεβρουαρίου 2023, Τεύχος 453

Αύξηση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών το 2022

Μετά τη δημοσίευση του συνόλου των μηνιαίων παρατηρήσεων για τον πληθωρισμό και την ανεργία του 2022 (9,3% και 12,4% αντίστοιχα), ακολούθησε, στην αρχή της εβδομάδας, η αντίστοιχη ανακοίνωση για το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών.¹ Το 2022 αποτέλεσε το τρίτο έτος στη σειρά που η ελληνική οικονομία κατέγραψε υψηλό έλλειμμα στο εξωτερικό ισοζύγιο, δηλαδή που πλήρωσε (€132,9 δισεκ. σε τρέχουσες τιμές) περισσότερα κεφάλαια από όσα εισέπραξε (€112,7 δισεκ.) στο πλαίσιο των συναλλαγών της με χώρες του εξωτερικού, κυρίως για αγοραπωλησίες αγαθών και υπηρεσιών.

Σχήμα 1: Ελλάδα – Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών

Πηγή: ΤτΕ, Eurobank Research.

Σημείωση: ως AA ορίζουμε τον αριστερό κάθετο άξονα και ως ΔΑ τον αντίστοιχο δεξιό.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τραπεζής της Ελλάδος (ΤτΕ), το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών (ITΣ) διευρύνθηκε στα €20,1 δισεκ. σε τρέχουσες τιμές από €12,3 δισεκ. το 2021. Χρησιμοποιώντας για τον ονομαστικό ρυθμό μεγέθυνσης του 2022 την εκτίμηση στην εισηγητική έκθεση προϋπολογισμού 2023 (+15,7%), το έλλειμμα του ITΣ ανήλθε στο 9,6% του ΑΕΠ (η υψηλότερη

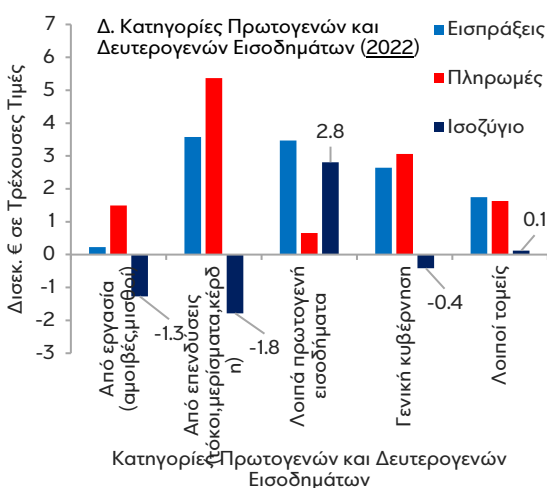
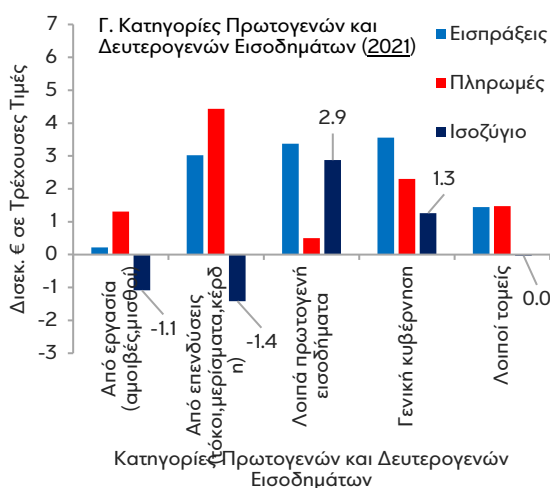
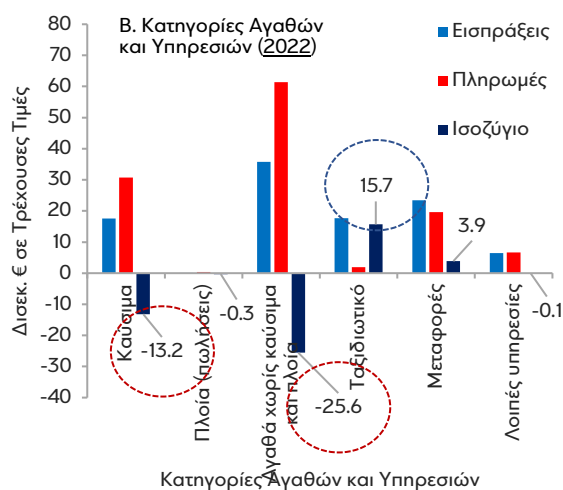
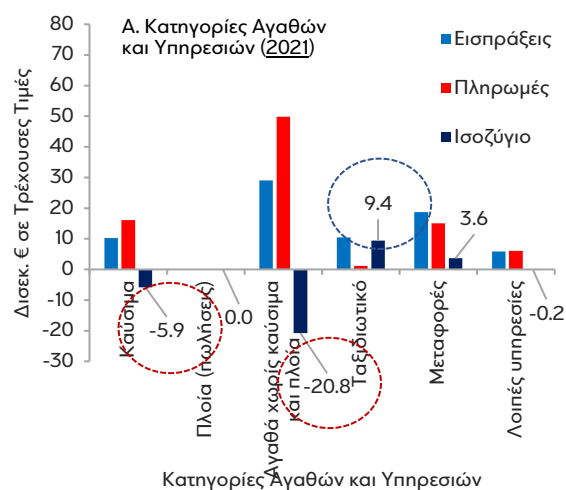
¹ Στις 7 Μαρτίου 2023 και στις 24 Απριλίου 2023 είναι προγραμματισμένο να ανακοινωθούν από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) ο ρυθμός μεγέθυνσης του ΑΕΠ και το δημοσιονομικό αποτέλεσμα αντίστοιχα του 2022. Ο ρυθμός μεγέθυνσης, το ποσοστό ανεργίας, ο πληθωρισμός, το εξωτερικό ισοζύγιο και το δημοσιονομικό ισοζύγιο αντανακλούν τα βασικά πεδία μελέτης-ανάλυσης-έρευνας της μακροοικονομικής θεωρίας.

Συγγραφείς

Στυλιανός Γ. Γώγος, PhD
Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr

τιμή των τελευταίων 12 ετών) από 6,8% το 2021 και 6,6% το 2020.² Όπως παρουσιάζεται στο Σχήμα 1, η αύξηση του ελλείμματος του εξωτερικού ισοζυγίου το 2022 αποτυπώνεται στη διεύρυνση του ελλείμματος των αγαθών κατά €12,3 δισεκ., αποτέλεσμα το οποίο αντισταθμίστηκε εν μέρει από την αύξηση του πλεονάσματος των υπηρεσιών κατά €6,6 δισεκ. Το 59,2% της διεύρυνσης του ελλείμματος των αγαθών προήλθε από την κατηγορία των καυσίμων και το 38,6% από την κατηγορία των αγαθών χωρίς καύσιμα και πλοία.³ Στις υπηρεσίες κυρίαρχος ήταν ο ρόλος του ταξιδιωτικού ισοζυγίου, συνεισφέροντας το 96,0% της αύξησης του πλεονάσματος των υπηρεσιών.⁴ Στα Σχήματα 2Α, 2Β, 2Γ και 2Δ παρουσιάζουμε τις εισπράξεις, τις πληρωμές και τα ισοζύγια για όλες τις κατηγορίες αγαθών, υπηρεσιών, πρωτογενών και δευτερογενών εισοδημάτων τη διετία 2021-2022.

Σχήμα 2: Ελλάδα – Εισπράξεις και Πληρωμές στους Επί Μέρους Λογαριασμούς του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών για τα Έτη 2021-2022 (άθροισμα 12 μηνών, δισεκ. € σε τρέχουσες τιμές)

Πηγή: ΤτΕ, Eurobank Research.

² Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση προϋπολογισμού 2023, η ετήσια μεταβολή του αποπληθωριστή του ΑΕΠ για το 2022 εκτιμάται στο 9,6% και του πραγματικού ΑΕΠ στο 5,6%. Ως εκ τούτου, η ετήσια μεταβολή του ονομαστικού ΑΕΠ εκτιμάται στο 15,7% ($15,7\% = (1+9,6\%)*(1+5,6\%)-1$).

³ Το έλλειμμα του ισοζυγίου των καυσίμων ανήλθε στα €13,2 δισεκ. το 2022 από €5,9 δισεκ. το 2021 (+123,9%). Αντίστοιχα το έλλειμμα του ισοζυγίου των αγαθών χωρίς καύσιμα και πλοία διαμορφώθηκε στα €25,6 δισεκ. το 2022 από €20,8 δισεκ. το 2021 (+22,8%).

⁴ Το πλεόνασμα του ταξιδιωτικού ισοζυγίου αυξήθηκε στα €15,7 δισεκ. το 2022 από €9,4 δισεκ. το 2021 (+67,2%).

Όπως έχουμε αναφέρει σε προηγούμενα τεύχη του δελτίου 7 Ημέρες Οικονομία, η αύξηση του ελλείμματος του εξωτερικού ισοζυγίου τα 3 τελευταία χρόνια είναι αποτέλεσμα ενός συνδυασμού διαταραχών και δομικών χαρακτηριστικών της ελληνικής οικονομίας. Οι κυρίαρχες διαταραχές (παράγοντες που δεν ελέγχονται από τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις), ήταν η πανδημία, η άνοδος των τιμών ενέργειας, η δημοσιονομική και η νομισματική επέκταση. Σε ό,τι αφορά τα δομικά χαρακτηριστικά, βασικό ρόλο στη δημιουργία ελλειμμάτων στο εξωτερικό ισοζύγιο κατέχει η υψηλή ροπή προς κατανάλωση, κάτι που συνεπάγεται χαμηλή ροπή προς αποταμίευση.

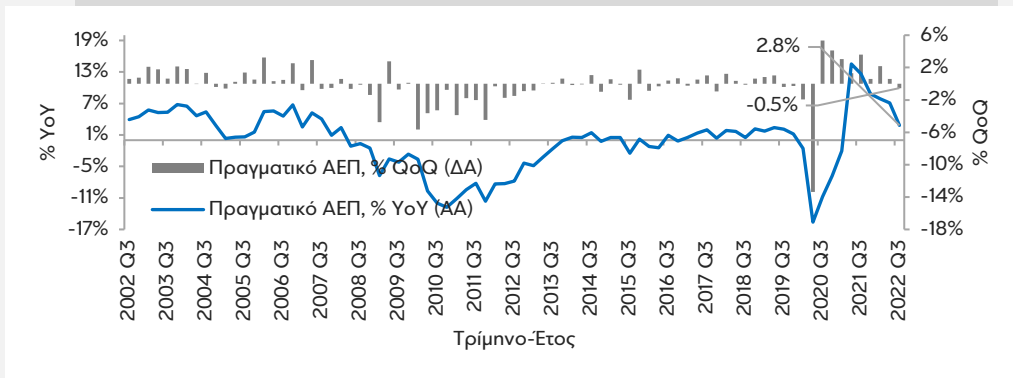
Η πανδημία έπληξε τις εξαγωγές υπηρεσιών (χρειάστηκε να περάσουν δύο χρόνια έτσι ώστε οι τουριστικές εισπράξεις να προσεγγίσουν τα αντίστοιχα επίπεδα του 2019, έστω και σε ονομαστικούς όρους) ενώ ο συνδυασμός υψηλής εγχώριας ζήτησης (από το 2021), υποβοηθούμενης σε έναν βαθμό από τη δημοσιονομική και τη νομισματική επέκταση, και υψηλών τιμών εισαγόμενων προϊόντων, αναγκαίων για τη λειτουργία της ελληνικής οικονομίας όπως η ενέργεια και οι πρώτες ύλες, οδήγησαν σε πολύ μεγάλη αύξηση της αξίας των εισαγωγών. Ως εκ τούτου, το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών διευρύνθηκε. Εκεί αποτυπώνεται και ένα μέρος του κόστους της πανδημίας και της ενεργειακής κρίσης, δηλαδή στην αύξηση των καθαρών υποχρεώσεων προς το εξωτερικό. Στον βαθμό που το εξωτερικό έλλειμμα διατηρηθεί για βραχύ χρονικό διάστημα και χρηματοδοτήσει κυρίως επενδύσεις παγίων σε εξωστρεφείς κλάδους και σε μικρότερο βαθμό δαπάνες κατανάλωσης, το βάρος των προαναφερθεισών υποχρεώσεων στο μέλλον δύναται να είναι ελαφρύτερο.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 3^ο τρίμηνο 2022 η ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν +2,8% YoY (+7,1% YoY το Q2 2022 και +12,6% YoY το Q3 2021) και η αντίστοιχη τριμηνιαία μεταβολή ήταν -0,5% QoQ (+0,6% QoQ το Q2 2022 και +3,6% QoQ το Q3 2021)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Φεβ-2023: 2022 +5,5%, 2023 +1,2%, 2024 +2,2%

ΑΕΠ (% YoY, % QoQ)

Περίοδος: Q3 2002–Q3 2022

Στοιχεία: τριμηνιαία

Μέσος Όρος: -0,1%

Διάμεσος: +0,5%

Μέγιστο: +14,5% (Q2 2021)

Ελάχιστο: -15,6% (Q2 2020)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

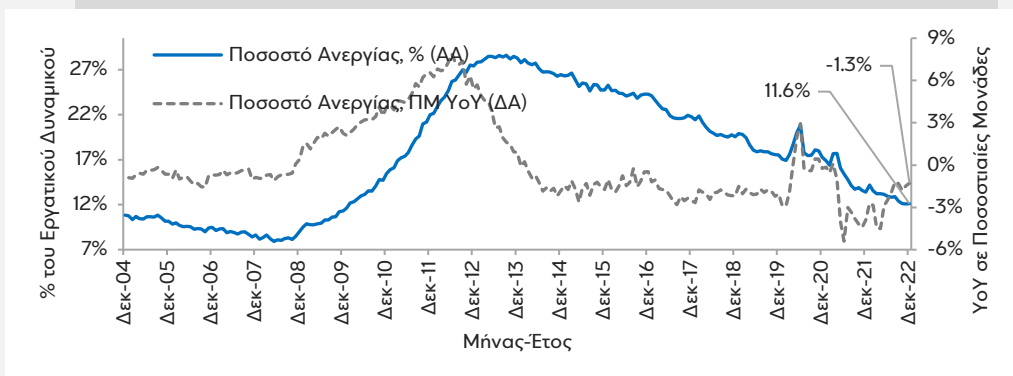
Δημοσίευση: 7/12/2022 (προσωρινά στοιχεία)

Επομ. δημ.: 7/3/2023

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Δεκέμβριο 2022 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 11,6% (11,6% τον Νοέμβριο 2022 και 12,9% τον Δεκέμβριο 2021) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν στο 12,4% (12,5% τον Νοέμβριο 2022 και 14,8% τον Δεκέμβριο 2021)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2022: 2022 +12,6%, 2023 +12,6%, 2024 +12,1%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 12/2004-12/2022

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: 17,1%

Διάμεσος: 17,2%

Μέγιστο: 28,1% (7/2013)

Ελάχιστο: 7,4% (5/2008)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

ΠΜ = ποσοστ, μοναδ,

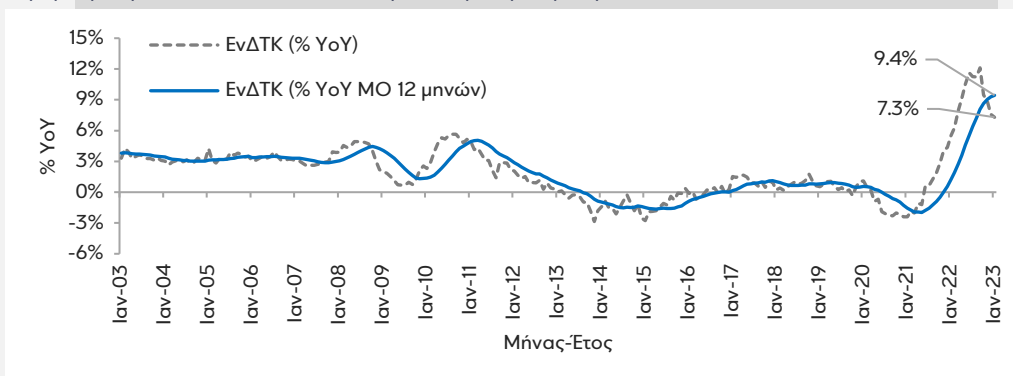
Δημοσίευση: 1/2/2023

Επομ. δημ.: 2/3/2023

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Ιανουάριο 2023 η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν +7,3% YoY (+7,6% YoY τον Δεκέμβριο 2022 και +5,5% YoY τον Ιανουάριο 2022)) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν 9,4% YoY (9,3% YoY τον Δεκέμβριο 2022 και 1,2% YoY τον Ιανουάριο 2022)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Φεβ-2023: 2022 +9,3%, 2023 +4,5%, 2024 +2,4%

ΕνΔΤΚ (% YoY)

Περίοδος: 1/2003-1/2023

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: +1,9%

Διάμεσος: +1,6%

Μέγιστο: +12,1% (9/2022)

Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

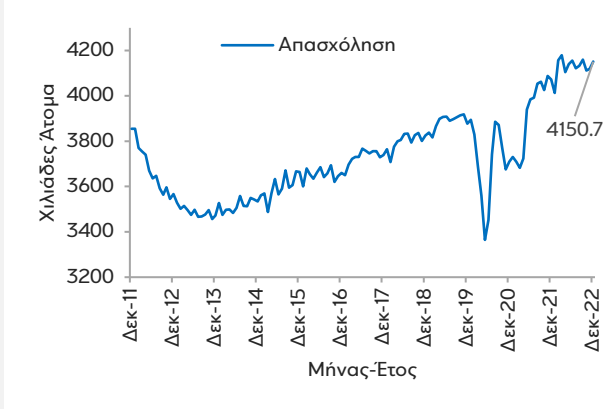
Δημοσίευση: 15/2/2023

Επομ. δημ.: 13/3/2023

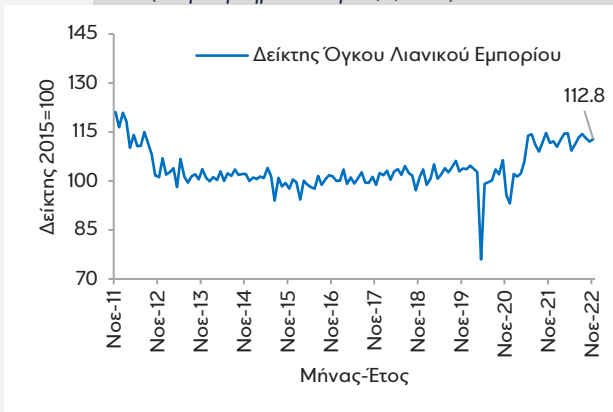
Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας και Προσδοκιών (υψηλής συχνότητας) της Ελληνικής Οικονομίας

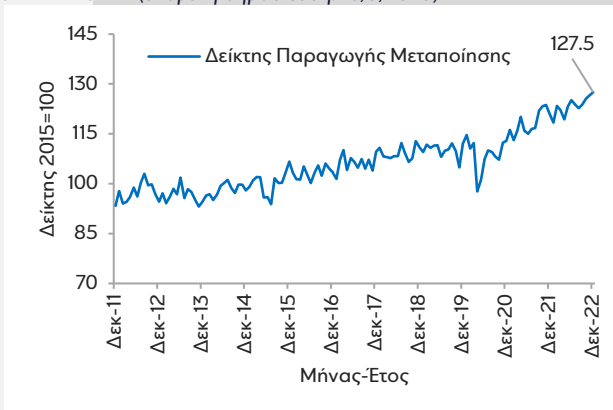
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): +1,9% YoY τον Δεκ-22 από +0,8% YoY τον Νοε-22, +5,4% YoY την περίοδο Ιαν-22 – Δεκ-22 (12Μ) από +6,1% YoY την περίοδο Ιαν-21 – Δεκ-21 (επόμενη δημοσίευση: 2/3/2023)

Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: +0,7% MoM και +1,0% YoY τον Νοε-22 από -0,9% MoM και -2,3% YoY τον Οκτ-22, +4,6% YoY την περίοδο Δεκ-21 – Νοε-22 (12Μ) από +7,9% YoY την περίοδο Δεκ-20 – Νοε-21 (επόμενη δημοσίευση: 28/2/2023)

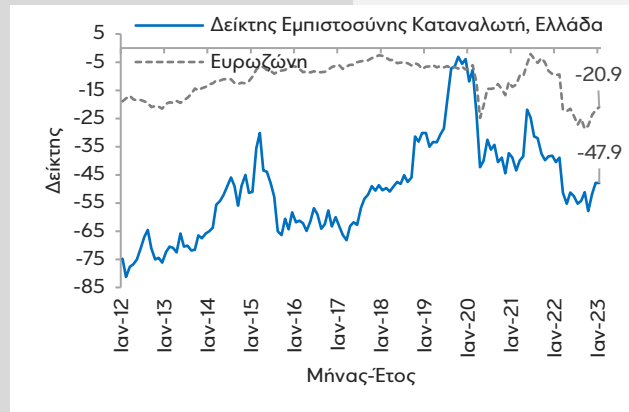
Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: +0,8% MoM και +5,5% YoY τον Δεκ-22 από +0,8% MoM και +2,3% YoY τον Νοε-22, +4,4% YoY την περίοδο Ιαν-22 – Δεκ-22 (12Μ) από +8,9% YoY την περίοδο Ιαν-21 – Δεκ-21 (επόμενη δημοσίευση: 10/3/2023)

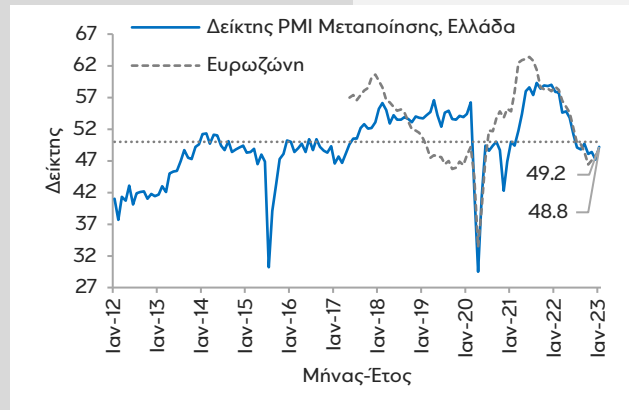
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 104,9 ΜΔ τον Ιαν-23, +1,4 ΜΔ MoM και -8,1 ΜΔ YoY τον Ιαν-22 από +2,1 ΜΔ MoM και -6,4 YoY ΜΔ τον Δεκ-22 (επόμενη δημοσίευση: 27/2/2023)

Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -47,9 ΜΔ τον Ιαν-23, 0,0 ΜΔ MoM και -7,4 ΜΔ YoY τον Ιαν-23 από +4,0 ΜΔ MoM και -9,7 YoY ΜΔ τον Δεκ-22 (επόμενη δημοσίευση: 27/2/2023)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 49,2 ΜΔ τον Ιαν-23, +2,0 ΜΔ MoM και -8,7 ΜΔ YoY τον Ιαν-23 από -1,2 ΜΔ MoM και -11,8 ΜΔ YoY τον Δεκ-22 (επόμενη δημοσίευση: 1/3/2023)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), S&P Global, Eurobank Research.

Σημείωση: ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη και ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα.

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ. Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Μιχαήλ Βασιλειάδης
Ερευνητής Οικονομολόγος
mvasileiadis@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 709

Δρ. Στυλιανός Γώγος
Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 456

Δρ. Δημήτριος Ξαδάκτυλος
Οικονομικός Αναλυτής
v-dexadakylos@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 449

Μαρία Κασόλα
Ερευνήτρια Οικονομολόγος
mkasola@eurobank.gr
+ 30 210 40 63 453

Παρασκευή Πετροπούλου
Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetroπουλου@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 455

Δρ. Θεόδωρος Ράπανος
Ερευνητής Οικονομολόγος
trapanos@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 711

Δρ. Θεόδωρος Σταματίου
Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 708

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endaferontos>
Ακολουθήστε μας στο **twitter**: https://twitter.com/Eurobank_Group
Ακολουθήστε μας στο **LinkedIn**: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein. Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc. reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc. that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

